

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. b)

Limba și literatura germană maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Model

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 puncte)

Philipp Wiebe: Nachtfahrt mit Arco (1980)

1. Zusammenfassung des Textes	10 Punkte
• <i>alle Inhaltspunkte vollständig behandelt</i>	10 Punkte
• <i>alle Inhaltspunkte größtenteils angemessen behandelt</i>	8 Punkte
• <i>alle Inhaltspunkte knapp behandelt</i>	6 Punkte
• <i>unvollständige Wiedergabe des Inhalts</i>	4 Punkte
• <i>kaum nachvollziehbare Wiedergabe des Inhalts</i>	2 Punkte
• <i>Text nicht zusammengefasst</i>	0 Punkte
2. Passende Antwort (z. B. Sentimentalität)	4 Punkte
• <i>nachvollziehbar und vollständig behandelt</i>	4 Punkte
• <i>größtenteils angemessen behandelt</i>	3 Punkte
• <i>knapp behandelt</i>	2 Punkte
• <i>nur angedeutet</i>	1 Punkt
• <i>unverständlich/nicht vorhanden</i>	0 Punkte
3. Begründete eigene Meinung	7 Punkte
• <i>vollständig behandelt</i>	7 Punkte
• <i>größtenteils angemessen behandelt</i>	5 Punkte
• <i>knapp behandelt</i>	3 Punkte
• <i>schwache kaum tragfähige Erklärung</i>	1 Punkt
• <i>nicht nachvollziehbare Erklärung/nicht vorhanden</i>	0 Punkte
4. Gesamtbewertung Sprache	9 Punkte

	3 Punkte	2 Punkte	1 Punkt	0 Punkte
Korrektheit - Morphologie, Syntax, Orthografie und Interpunktion	hohes Maß an Korrektheit, Fehler fallen kaum auf	korrekte Textformulierung, häufige Fehler beeinträchtigen den Lesefluss nicht	korrekte Textformulierung, häufige Fehler beeinträchtigen den Lesefluss	Text wegen großer Fehlerzahl unverständlich
Ausdruck – Klarheit und Treffsicherheit im Ausdruck, Wortschatzbeherrschung	treffsicherer Ausdruck, differenzierter Wortschatz	ungenauer Ausdruck, Wortschatzdefizite teils vorhanden	erhebliche Mängel im Ausdruck; wenig differenzierter Wortschatz	Text in großen Teilen unverständlich
Aufbau – Gliederung, Kohärenz (Konnektoren/ Verknüpfungen/ Überleitungen)	Text klar und logisch strukturiert	Text stellenweise sprunghaft durch falsche Verwendung von Konnektoren/ Verknüpfungen/ Überleitungen	Text sprunghaft, falsche Verwendung von Konnektoren/ Verknüpfungen/ Überleitungen	Aneinanderreihung von Sätzen, fehlende Kohärenz

SUBIECTUL al II-lea

(30 puncte)

Moderner Roman

- **Kurzinhalt des Werkes (mit Nennung von Autor und Werk)** **5 Punkte**
  - *wesentliche Inhaltspunkte vorhanden* 5 Punkte
  - *knappe Wiedergabe des Inhalts* 3 Punkte
  - *unvollständige Wiedergabe des Inhalts* 1 Punkt
  - *nicht nachvollziehbare Wiedergabe des Inhalts* 0 Punkte

- **drei Merkmale des modernen Romans** **10 Punkte**
  - *ausführliche Auslegung der Merkmale mit Belegen aus dem Werk* 10 Punkte
  - *größtenteils angemessene Auslegung* 8 Punkte
  - *teilweise angemessene Auslegung* 6 Punkte
  - *knappe Auslegung* 4 Punkte
  - *Merkmale nur genannt* 2 Punkte
  - *Aufgabe nicht erfüllt* 0 Punkte

- **Bezug zwischen Roman/Figur und Zitat mit Begründung** **6 Punkte**
  - *ausführlich argumentiert* 6 Punkte
  - *größtenteils angemessen argumentiert* 4 Punkte
  - *knapp argumentiert* 2 Punkte
  - *nur angedeutete Argumentation* 1 Punkt
  - *nicht argumentiert/Thema nicht berücksichtigt* 0 Punkte

- **Gesamtbewertung Sprache** **9 Punkte**

	3 Punkte	2 Punkte	1 Punkt	0 Punkte
Korrektheit - Morphologie, Syntax, Orthografie und Interpunktion	hohes Maß an Korrektheit, Fehler fallen kaum auf	korrekte Textformulierung, häufige Fehler beeinträchtigen den Lesefluss nicht	korrekte Textformulierung, häufige Fehler beeinträchtigen den Lesefluss	Text wegen großer Fehlerzahl unverständlich
Ausdruck – Klarheit und Treffsicherheit im Ausdruck, Wortschatzbeherrschung	treffsicherer Ausdruck, differenzierter Wortschatz	ungenauer Ausdruck, Wortschatzdefizite teils vorhanden	erhebliche Mängel im Ausdruck; wenig differenzierter Wortschatz	Text in großen Teilen unverständlich
Aufbau – Gliederung, Kohärenz (Konnektoren/ Verknüpfungen/ Überleitungen)	Text klar und logisch strukturiert	Text stellenweise sprunghaft durch falsche Verwendung von Konnektoren/ Verknüpfungen/ Überleitungen	Text sprunghaft, falsche Verwendung von Konnektoren/ Verknüpfungen/ Überleitungen	Aneinanderreihung von Sätzen, fehlende Kohärenz

SUBIECTUL al III-lea

(30 puncte)

Funktionaler Text: Bewerbung

1. Formelemente

10 Punkte

a) richtig übernommene und geschriebene Anschrift des Absenders	1 Punkt
b) Anschrift des Empfängers	1 Punkt
c) Datum (1 Punkt) und Ort (1 Punkt)	2 Punkte
d) richtige Formulierung der Betreffzeile	2 Punkte
<i>situationsadäquat</i>	2 Punkte
<i>rein formell</i>	1 Punkt
<i>keine Betreffzeile</i>	0 Punkte
e) der Situation angepasste korrekte Anrede	1 Punkt
f) korrekte Grußformel	1 Punkt
g) Unterschrift mit angegebenem Namen	1 Punkt
h) Anlagen	1 Punkt

2. Inhalt

16 Punkte

a) einleitender Satz

4 Punkte

• passend zur Stellenbeschreibung	4 Punkte
• teilweise angemessen	2 Punkte
• nicht angemessen oder nicht vorhanden	0 Punkte

b) Eingehen des Bewerbers auf die Erwartungen durch Beweisführung mit Argumenten

10 Punkte

• ausführlich behandelt	10 Punkte
• größtenteils angemessen behandelt	8 Punkte
• teilweise angemessen behandelt	6 Punkte
• knapp behandelt	4 Punkte
• oberflächliche Angaben; rein formelle Begründung	2 Punkte
• unpassende oder nicht vorhandene Angaben; keine Begründung	0 Punkte

c) Hoffnung auf ein Vorstellungsgespräch

2 Punkte

• höfliche, angemessene Formulierung	2 Punkte
• Formulierung nicht adressatenadäquat	1 Punkt
• nicht vorhanden	0 Punkte

3. Ausdruck - nüchterner, sachlicher Stil

4 Punkte

• angemessen (öffentlichkeitsorientiert, höflich, formell)	4 Punkte
• teilweise angemessen	2 Punkte
• nicht angemessen	0 Punkte

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. b)

Limba și literatura germană maternă

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Lesen Sie den Text und bearbeiten Sie anschließend die Aufgaben.

Philipp Wiebe: Nachtfahrt mit Arco (1980)

„Fahren Sie schneller“, sagt der Fremde zu mir und zieht seinen Hut noch tiefer ins Gesicht.
„Dies ist keine Autobahn“, sage ich, gebe aber trotzdem eine Spur mehr Gas, blicke zum Tachometer, die Nadel zeigt auf 120 km/h. „Na also“, sagt der Fremde befriedigt.
Hinter mir höre ich das aufgeregte Atmen Arcos. Jetzt legt er seine Pfote auf meine linke Schulter und ich weiß, dass er auf den Befehl wartet, den Fremden anzugehen.
„Er wird da hinten hoffentlich keine Dummheiten machen“, sagt der Fremde, und ich spüre sein Unbehagen. „Ist er auf den Mann dressiert?“ „Nein, nein“, sage ich, „er ist noch zu jung!“
„Ich liebe Hunde“, sagt der Fremde, „es täte mir leid, ihn erschießen zu müssen.“
Arcos Pfote zerrt an meiner Schulter, als wolle er mich auffordern, endlich das ersehnte Wort, „Fass!“ auszusprechen.
Ich bin sicher, er würde blitzschnell seine Zähne ins Genick des Fremden schlagen, aber ich fürchte, der Revolver könnte schneller sein, noch schneller. Arco weiß, was ein Revolver ist, er hat gelernt, dass dieses dunkle Ding aus Metall Gefahr bedeutet.
„Warum haben Sie mich nicht aussteigen lassen?“ frage ich. „Sie hätten allein fahren können.“
Der Fremde lacht kurz auf: „Und Sie hätten die Polizei verständigt, wie? Ich bin kein Anfänger. Außerdem kann ich nicht fahren.“
„Was, Sie können nicht fahren?“ frage ich verwundert. Der Lauf des Revolvers drückt gegen meine Hüfte. Im reflektierten Licht der Scheinwerfer kann ich seine gnadenlosen Augen sehen. Ich bin ein Dummkopf. Kein Mensch nimmt mitten in der Nacht einen fremden Mann, der an der Straße steht und winkt, im Auto mit. Nur ich! Aus purer Sentimentalität.
Auch ich hatte mal so am Rand der Straßen gestanden. Also trat ich schon auf die Bremse, öffnete sogar die Tür, schickte Arco auf den Rücksitz und kurz darauf sah ich den Revolver.
„Zur Grenze!“, befahl der Fremde.
„Stecken Sie doch endlich Ihren blöden Revolver weg“, sage ich jetzt. „Was kann ich bei diesem Tempo schon gegen Sie unternehmen? Ein Schuss löst sich schnell, wenn man den Finger an dem Abzug hat.“ „Nun, der Hund könnte doch dressiert sein.“
Ich schweige.
„Sie könnten mich schließlich belogen haben“, fährt der Fremde fort. „In diesem Fall würde Ihre Lüge verdammt kurze Beine haben. Ehe der Hund richtig zupackt, sind Sie erledigt.“ „Und Sie mit mir“, sage ich. „Der Wagen wird sich überschlagen.“
„Richtig“, sagt der Fremde – ich sehe jedoch, wie er den Revolver zurückzieht, wie er ihn rechts neben sich auf den Sitz legt und sich die Hände reibt.
Arco berührt jetzt mit seiner feuchten Nase meine Schläfe. Seine Nähe vermittelt mir das Gefühl der Sicherheit und die Sicherheit schenkt mir einen guten Gedanken.
Ich verringere die Geschwindigkeit, und sofort sagt der Fremde: „Na, was ist! Warum fahren Sie langsamer?“
„Die Straße ist...“, sage ich und mache eine kurze Pause, in der ich tief durchatme, „... nass!“ Der Fremde schreit auf. Ich habe Mühe, den Wagen auf der Straße zu halten, denn neben mich drängt sich Arcos muskulöser Körper, ich sehe, dass der Oberkörper des Fremden von Arcos Gewicht nach unten gedrückt wird.
Ich bremse so scharf wie möglich. Arco liegt nun vollständig auf dem zusammengesunkenen Fremden. Ich anlege mir den Revolver, stecke ihn in die Tasche und sage: „Brav, Arco! Bist ein guter Hund!“ „Gut“, denke ich dabei, „wie gut, dass er das N nicht von einem F unterscheiden kann!“

1. Fassen Sie den Text mit eigenen Worten zusammen. **10 Punkte**
  2. Warum hat der Autofahrer den Fremden mitgenommen? **4 Punkte**
  3. Würden Sie einen Fremden bei Ihnen im Auto mitfahren lassen? Begründen Sie Ihre Meinung. **7 Punkte**
- Gesamtbewertung Sprache **9 Punkte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Der moderne Roman

„... bei gleicher Umgebung lebt doch jeder in einer anderen Welt.“
Arthur Schopenhauer

Schreiben Sie einen zusammenhängenden Text. Übertragen Sie das Zitat auf einen modernen Roman, den Sie im Deutschunterricht durchgenommen haben.

Berücksichtigen Sie dabei Folgendes:

- kurzer Inhalt des Werkes mit Nennung von Autor und Werk; **5 Punkte**
- Erläuterung dreier Merkmale des modernen Romans mit werkrelevanten Belegen; **10 Punkte**
- Inwieweit passt das Zitat zu dem modernen Roman oder einer Romanfigur aus einem modernen Roman, den Sie im Deutschunterricht durchgenommen haben? Begründen Sie Ihre Antwort. **6 Punkte**

Gesamtbewertung Sprache **9 Punkte**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Folgendes Stellenangebot hat Ihr Interesse geweckt:

Fahr-Rund ist ein schnell wachsendes Start-up, das den größten Marktplatz E-Bikes aufbaut und jetzt in Bukarest startet. Wir suchen eine/n Fahrradmechaniker/in (m/w) für unsere Fahr-Rund-Werkstatt.

Dies bieten wir Ihnen:

Fahr-Rund ist ein Team von hoch motivierten und talentierten Menschen, die sich für schnelles Wachstum und hervorragende Leistungen begeistern.

- Sie sind von Anfang an in einem stark wachsenden Start-up mit dabei;
- Sie arbeiten mit einer riesigen Auswahl von Fahrrädern, und haben somit jederzeit Abwechslung bei Fahrradtypen, -modellen und -marken;
- Sie arbeiten mit der besten Ausrüstung, die wir bekommen können, sodass Sie jederzeit die nötigen Tools haben, um jedes Problem zu lösen;
- Sie erhalten ein wettbewerbsfähiges monatliches Festgehalt.

Das sind Ihre Aufgaben als Mechaniker/in:

- Sie reparieren eigenständig E-Bikes mit allem, was dazu gehört (Begutachtung, Überprüfung, Fehlerfindung, Ersatzteilauswahl, Reparatur, Qualitätskontrolle);
- Sie bereiten mit Ihrem Team E-Bikes für die Auslieferung an unsere Kunden vor und halten die bestehende Flotte in Schuss;
- Sie bringen Ihr Fachwissen bei Hardware und Software ein und beteiligen sich daran, die Reparaturprozesse und die Qualität der E-Bikes stetig zu verbessern;
- Sie bringen Ihre Ideen für die Optimierung der Werkstatt mit ein.

Diese Fähigkeiten bringen Sie mit:

- Sie haben Erfahrung als Fahrradmechaniker/in, Zweiradmechaniker/in, Zweiradmechatroniker/in, Kfz-Mechaniker/in oder haben mechanische/handwerkliche Erfahrung in einem ähnlichen Bereich;
- Sie haben Organisationstalent und Spaß am gründlichen und eigenständigen Arbeiten;
- Sie haben Freude am Ausprobieren neuer Reparaturprozesse und deren stetiger Verbesserung;
- Sie haben gute Rumänisch-, Deutsch- und/oder Englischkenntnisse.

Schicken Sie Ihre **Bewerbung** an unsere Personalleiterin Patricia Marinescu, 330045 Bukarest, Str. Aviatorilor 705.

Sie heißen Larisa Avram und wohnen in 337451 Bukarest, Str. Ceferiștilor 32.

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

Model

- **Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.**

I. TÉTEL **(30 pont)**

1. a cím értelmezése

A válasz tartalmi követelményei: a cím egy kapcsolatos szó szerkezet; az éj és csillag képét gondolkodásunk általában összekapcsolja egymással, egymás kiegészítőjeként értelmezi; a mű alapját képező szembeállítás a cím is jelzi: a vers az éjt és a csillagot nem összetartozóként, hanem ellentétes tartalmak hordozóiként tünteti fel.

Pontozás: érvényes, példákkal alátámasztott, kifejtett válasz 2 pont, részben érvényes válasz 1 pont, helytelen vagy hiányzó válasz esetén 0 pont. Bármely, a szöveg alapján megfogalmazott helyes válasz elfogadható. 0 pont/1 pont/2 pont

2. a vers témájának meghatározása a szövegből vett információk alapján

A válasz tartalmi követelményei: a vers témája a szerelmi érzés, szerelemvágy és annak reménytelensége; éj és csillag: a vágytól beteg költő és a fényes, de hideg nő ellentéte.

Pontozás: érvényes válasz 2 pont, részben érvényes válasz 1 pont, helytelen vagy hiányzó válasz esetén 0 pont. Bármely, a szöveg alapján megfogalmazott helyes válasz elfogadható. 0 pont/1 pont/2 pont

3. a vershelyzet és versbeszéd egy-egy jellemzőjének bemutatása, implicit információk felismerése, visszakeresése a versben

A válasz tartalmi követelményei: a vershelyzet elvont, az udvarlás és önfeláldozás gesztusát jeleníti meg; önfeladás, kiteljesedés; a kedves fényében elvesző szerelmes a beteljesült szerelem egységében oldódik fel. Egy vallomásvers, a versbeszéd személyes, szubjektív; az E/1-ű vallomás változik az elérhetetlen kedves megszólításával (E/2): „Éj vagyok, te csillag”, „én”, „te”, „Érezzem.../...lángodat”.

Pontozás: a vershelyzet és versbeszéd egy-egy jellemzőjének meghatározása, jellemzőként 2–2 pont. Helytelen vagy hiányzó válasz esetén 0 pont jár. Bármely, a szöveg alapján megfogalmazott helyes válasz elfogadható. 0 pont/2+2 pont = 4 pont

4. a költemény elégiára utaló jegyének megnevezése

A válasz tartalmi követelményei: a rezignáció hangja; a csöndes, el nem mondott szerelem érzése; a szeretett nő nagyszerűségével szemben a lírai én leértékelésének szomorúsága; a megszólított nő hidegsége

Pontozás: a költemény elégiára utaló jegyének megállapítása 2 pont, helytelen vagy hiányzó válasz esetén 0 pont. 0 pont/2 pont

5. a kiemelt költői kép helyes megnevezése

Helyes válasz: metafora

Pontozás: a kiemelt költői kép helyes megnevezése 2 pont, helytelen vagy hiányzó válasz esetén 0 pont. A javítókulctól eltérő válasz nem fogadható el. 0 pont/2 pont

6. a költemény rímképletének meghatározása és megnevezése

Helyes válasz: rímképlete: xaxa, megnevezése: félrím

Pontozás: a rímképlet meghatározása 2 pontot, a rím megnevezése 2 pontot ér, helytelen vagy hiányzó válasz esetén 0 pont. A javítókulctól eltérő válasz nem fogadható el. 0 pont/2+2 pont = 4 pont

7. a vers hangulatának meghatározása

A válasz tartalmi követelményei: a vers elégikus hangulatát a forma dalszerűsége oldja fel, a rezignált passzivitással szemben formai könnyedség érzékelhető; a beteljesületlen vágy okozta üresség, hiány

Pontozás: érvényes, kifejtett válasz 2 pont, részben érvényes válasz 1 pont, helytelen vagy hiányzó válasz esetén 0 pont. Bármely, a szöveg alapján megfogalmazott helyes válasz elfogadható.

0 pont/1 pont/2 pont

8. egy metafora, egy ismétlés, egy ellentét és egy megszemélyesítés kiemelése

Lehetséges válasz: metafora – „te csillag”, ismétlés – „egyszer,/Egyszer”, ellentét – „fényes - setét”, megszemélyesítés – „bánat és éj/Gondolhattanak”

Pontozás: minden kiemelt és megnevezett költői kép/poétikai eszköz 1 pontot, a helytelen vagy hiányzó válasz 0 pontot ér.

0 pont/4x1 = 4 pont

9. a vers utolsó szakaszának értelmezése

Pontozás: érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes válasz 2 pont, helytelen vagy hiányzó válasz 0 pont. Bármely, a szöveg alapján megfogalmazott helyes válasz elfogadható.

0 pont/2 pont/4 pont

a válaszok megfogalmazási módja (csak akkor pontozható, ha a vizsgázó legalább 5 kérdésre válaszolt)

• helyes fogalom- és nyelvhasználat:

Pontozás: szabatos fogalmazás, gördülékeny stílus, a fogalmak szakszerű használata 2 pont, egy-két hiba a fogalomhasználatban 1 pont, helytelen fogalom- és nyelvhasználat 0 pont

• helyesírás:

Pontozás: kifogástalan helyesírás 2 pont, egy durva hiba / három súlyos hiba / öt egyéb hiba 1 pont, legalább három durva hiba / öt súlyos hiba / tíz egyéb hiba 0 pont (Helyesírási típushibák I. III. tétel)

0 pont/(1 pont/2 pont) + (1 pont/2 pont) = 4 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

1. a szöveg globális jelentésének megértése, két kulcsszó azonosítása

Pontozás: mindkét kulcsszó 1–1 pontot ér.

0 pont/2 x 1 pont = 2 pont

2. konkrét, explicit információk felismerése és visszakeresése

Helyes válasz: 1) – e., 2) – c., 3) – a., 4) – b., 5) – d.

Pontozás: minden helyes társítás 1 pontot ér. Több társítás esetén a válasz érvénytelen. Hiányzó vagy hibás válasz 0 pont. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.

0 pont/5 x 1 pont = 5 pont

3. nyelvi elemek értelmezése

Pontozás: minden kifejezés a szövegben érvényes jelentését körülíró, annak megfelelő szinonimát megadó értelmezése 1 pontot ér. Bármely helyes válasz elfogadható.

0 pont/4 x 1 pont = 4 pont

4. ok-okozati összefüggések felismerése a szövegben

Pontozás: bármely, a megadott kijelentést alátámasztó érv kiírása 1 pontot ér. Helytelen válasz (olyan információ, amely nem áll ok-okozati viszonyban a felhívásban szereplő információval, vagy olyan érv, ami bár ok-okozati viszonyban van a felhívásban szereplő információval, de nem jelenik meg a szövegben) 0 pont.

0 pont/3 x 1 pont = 3 pont

5. szövegrészletek értelmezése

A válasz tartalmi követelményei: utalás a *jogelőd* kifejezés jelentésére, annak fontosságára, hogy két ma is létező rangos egyetem is elismeri az akadémiát, és büszke múltjára

Pontozás: érvényes és kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes/részben kifejtett válasz 2 pont, érvénytelen válasz 0 pont.

0 pont/2 pont/4 pont

6. konkrét, explicit információk felismerése és visszakeresése, nyelvi elemek értelmezése

Helyes válasz: b.

Pontozás: A helyesen azonosított válasz 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.

0 pont/2 pont

7. a szöveg céljának/a beszélő szándékának megnevezése

Helyes válaszok: a. – I; b. – H; c. – I; d. – H.

Pontozás: Minden helyes válasz 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.

0 pont/4 x 1 pont = 4 pont

8. explicit információk visszakeresése, logikai (ok-okozati) összefüggések felismerése a szövegben

A vălasz tartalmi követelményei: bármely két példa kiemelése a szövegből, ami az akadémia működésének megakadályozására vonatkozik

Pontozás: mindkét példa 1–1 pontot ér. Helytelen válasz (a példa nem támasztja alá a felhívásban szereplő kijelentést, vagy nincs összefüggésben ezzel) 0 pont. 0 pont/2 x 1 pont = **2 pont**

9. explicit információk visszakeresése

Pontozás: bármely két, a követelménynek megfelelő információ kiemelése 1–1 pontot ér. Helytelen válasz (az információ nem áll összefüggésben a követelménnyel / a kiírt információ nem ad választ a kérdésre) 0 pont. 0 pont/2 x 1 pont = **2 pont**

10. beszédzándék azonosítása

Helyes válasz: d.

Pontozás: a helyes válasz azonosítása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 0 pont/2 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

1. a választott alkotás műfaji sajátosságainak meghatározása

Pontozás: helyes műfajmegjelölés, a megfelelő műfaji jegyek leírása, ezek azonosítása a választott műalkotásban 2 pont; helytelen műfajmegjelölés, a megjelölt műfaj jegyeinek felsorolása 1 pont; helyes műfajmegjelölés, hiányos indoklás 1 pont, helytelen műfajmegjelölés, helytelen indoklás / a szempont figyelmen kívül hagyása 0 pont 0 pont/1 pont/2 pont

2. a választott műben ábrázolt emberkép

Pontozás: az emberkép meghatározása (pl. romantikus, realista, naturalista, modern), kifejtése, érvényes és kifejtett válasz a műből hozott konkrét utalásokkal 4 pont; az emberkép megemlítése, érvényes, de felszínes ábrázolása konkrét utalások nélkül 2 pont; az emberkép részben téves meghatározása, részletes kifejtése, a műből hozott konkrét utalásokkal, de részben helytelen következtetésekkel / hiányos műismerettel 2 pont; helytelen megjelölés, felszínes ábrázolás / a szempont figyelmen kívül hagyása 0 pont 0 pont/2 pont/4 pont

3. értékrendek a választott műben

Pontozás: az értékrendek meghatározása, az egyes szereplők értékrendjének megnevezése, az értékrendek viszonyának (értékkonfliktus, értékek egyezése, megerősítése, átadása stb.) bemutatása, érvényes és kifejtett válasz a műből hozott konkrét utalásokkal 4 pont; az értékrendek változatainak megemlítése, érvényes, de felszínes ábrázolása konkrét utalások nélkül 2 pont; az értékrendek változatainak részben téves meghatározása, részletes kifejtése, a műből hozott konkrét utalásokkal, de részben helytelen következtetésekkel / hiányos műismerettel 2 pont; helytelen megjelölés, felszínes ábrázolás / a szempont figyelmen kívül hagyása 0 pont 0 pont/2 pont/4 pont

4. a különböző értékrendeket képviselő szereplők jellemábrázolása

Pontozás: érvényes és kifejtett jellemábrázolás, az ábrázolás több dimenziójának figyelembe vétele (elbeszélő általi jellemzés, más szereplők általi jellemzés, cselekvés, beszéd, környezet), a műből hozott konkrét utalásokkal 4 pont; érvényes, de felszínes jellemábrázolás, hiányos utalások 2 pont; részben érvénytelen, de részletgazdag jellemábrázolás, a műből hozott konkrét utalásokkal, de részben helytelen következtetésekkel / hiányos műismerettel 2 pont; érvénytelen, felszínes ábrázolás / a szempont figyelmen kívül hagyása 0 pont 0 pont/2 pont/4 pont

5. az értékrendek hatása a történetalakításra, a szereplők sorsára

Pontozás: az értékek hatásának kifejtése a történetalakításra, a kapcsolatok fejlődésének/változásának bemutatása az értékrendek szempontjából érvényes és részletes kifejtés a műből hozott konkrét utalásokkal 4 pont; érvényes, de felszínes kifejtés, hiányos utalások 2 pont; részben érvénytelen, de részletgazdag kifejtés, a műből hozott konkrét utalásokkal, de részben helytelen következtetésekkel / hiányos műismerettel 2 pont; érvénytelen, felszínes ábrázolás / a szempont figyelmen kívül hagyása 0 pont 0 pont/2 pont/4 pont

a témának megfelelő szövegválasztás

Pontozás: a szerző helyes megnevezése 1 pontot, a cím helyes formája 1 pontot, a téma szempontjából releváns mű választása 2 pontot ér. 1 pont + 1 pont + 2 pont = **4 pont**

az értekezés megfogalmazási módja (csak akkor pontozható, ha a vizsgázó legalább egy oldalnyi terjedelmű szöveget írt ehhez a tételhez)

- logikus gondolatmenet, szövegkohézió

Pontozás: tökéletesen összefüggő szöveg, hibátlan gondolatmenet 2 pont; helyenként töredezett gondolatmenet 1 pont; összefüggéstelen szöveg / a vizsgázó nem összefüggő szöveget ír, hanem pontszerűen jelöli a szempontokat, és azokat fejt ki egyenként 0 pont 0 pont/1 pont/2 pont

- helyes fogalom- és nyelvhasználat

Pontozás: szabatos fogalmazás, gördülékeny stílus, a fogalmak szakszerű használata 2 pont; egy-két hiba a fogalomhasználatban 1 pont; helytelen fogalom- és nyelvhasználat 0 pont

0 pont/1 pont/2 pont

- helyesírás

Pontozás: kifogástalan helyesírás 2 pont; egy durva hiba / három súlyos hiba / öt egyéb hiba 1 pont; legalább három durva hiba / öt súlyos hiba / tíz egyéb hiba 0 pont

0 pont/1 pont/2 pont

- az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása

Pontozás: értekező szöveg alkotása, a három fő rész betartása: bevezetés, kifejtés, lezárás, a címnek megfelelő tétel megfogalmazása, a megadott szempontok figyelembe vétele a kifejtésben, érvényes következtetések megfogalmazása 2 pont; az értekezés nem teljes (pl. bevezető vagy lezáró rész hiánya) 1 pont; az értekezés tartalmi és formai jegyeinek figyelmen kívül hagyása 0 pont

0 pont/1 pont/2 pont

Helyesírási típushibák:

Durva hiba: a mássalhangzók időtartamának hibás jelölése közhasználatú szavakban; az összeolvadás, a részleges hasonulás, az írásban jelöletlen teljes hasonulás és a kiesés hibás írásmódja; kis- és nagy kezdőbetű tévesztése közhasználatú tulajdonnevek (pl. Magyar Tudományos Akadémia, Természet Világa), melléknévek és egyelemű tulajdonnévből képzett melléknév (pl. francia, balatoni, adys) esetében; igekötős igék hibás egybe-, illetve különírása; tagadószó egybeírása az igével, tagadott szóval, tagadott kifejezéssel; az ly – j tévesztése közhasználatú szótőben és toldalékban, az ly – j hiánya vagy kiejtés szerinti jelölése; felszólító módú igealakok hibái.

Súlyos hiba: közhasználatú szavak/összetett szavak különírása, illetve szókapcsolatok egybeírása; közhasználatú szavak elválasztása; magánhangzók időtartamának tévesztése közhasználatú szavakban és toldalékokban; mondatkezdő nagybetű tévesztése.

Egyéb hiba: nem közhasználatú szavak durva és súlyos hibái; köznevek kezdőbetűjének tévesztése (pl. világháború); kezdőbetű tévesztése több elemből álló tulajdonnévből képzett melléknév esetében (pl. New York-i, budapest – bécsi, Csokonai Vitéz Mihály-os); betűtévesztés; mondatzáró írásjelek; tagmondatok közötti írásjelek; mondatrészek közötti írásjelek hiánya vagy téves jelölés; egyéb írásjelek hiánya vagy téves jelölése.

Minden ismétlődő hiba csak egy hibának számít.

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

I. TÉTEL

(30 punct)

Olvassa el a következő költeményt, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Vörösmarty Mihály: Éj és csillag

*Éj vagyok, te csillag,
Fényes és hideg,
Én setét a bűtől
S vágy miatt beteg.*

*Mit nem esküdött szó,
Nem sugott ajak,
Amit bánat és éj
Gondolhattanak.*

*Általad homályom
Fájva összereng,
Míg fölötte arcod
Istensége leng.*

*Fel kívánom vinni
Gyászos arcomat,
Hogy világosabb légy
Árnyékom miatt.*

*Szép sugáraidtól
El nem alhatom,
Mégis éber kínnal
Hozzád álmodom;*

*S mint inkább leendek
Bűtől fekete,
Annyival dicsőbben
Kezddj ragyogni te.*

*Fel kívánom vinni
Amit rejt a hit,
A föld gyermekének
Édes titkait,*

*El kívánok veszni
Fényben általad:
Érezzem csak egyszer,
Egyszer lángodat.*

(1841)

1. Értelmezze a költemény címét! 2 pont
  2. Nevezze meg a vers témáját! 2 pont
  3. Mutassa be a költemény vershelyzetének és versbeszédének egy-egy jellemzőjét! 4 pont
  4. Nevezzen meg egy elégiára utaló jellemvonást a versben! 2 pont
  5. Nevezze meg az „Éj vagyok” költői képet! 2 pont
  6. Állapítsa meg a vers rímképletét, majd nevezze is meg! 4 pont
  7. Állapítsa meg a költemény hangulatát! 2 pont
  8. Írjon ki a műből egy metaforát, egy ismétlést, egy ellentétet és egy megszemélyesítést! 4 pont
  9. Értelmezze a vers utolsó szakaszát! 4 pont
- Pontot ér a helyes fogalom- és nyelvhasználat és a helyesírás 4 pont

A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

A XVI. század végén, 1578-ban Báthory István XIII. Gergely pápa jóváhagyását kérte, hogy Kolozsváron jezsuita kollégiumot alapíthasson. A pápa kedvező elbírálásában részesítette a fejedelem kérését, és a következő évben, 1579-ben Erdélybe küldte a tizenkét szerzetesből álló legelső missziós csoportot. [...] 1579. július 17-én Vilnából (ma Vilnius, Litvánia) keltezett alapítólevelében Báthory István fejedelem a jezsuitákat bízta meg iskolájának vezetésével, a létrejött kolozsvári Jezsuita Nagykollégiumot pedig 1581. május 12-én egy újabb alapítólevéllel akadémiai rangra emelte, és felhatalmazta, hogy magasabb szintű okleveleket (gradus et Baccalaureatus, et Magisterii, et Doctoratus) bocsásson ki. Az alapító fejedelem szándéka volt, hogy a Jezsuita Nagykollégium a korszak neves egyetemeihez hasonló intézménnyé váljon, grammatika-, filozófia-, teológia- és retorikakurzusokkal. Ugyanakkor tanulni lehetett itt latin, héber és görög nyelvet is. A jezsuita kollégium legelső rektora a lengyel származású Wujek Jakub szerzetes volt. A kollégiumi oktatás latin nyelven folyt, és két kar működött a keretében: filozófia (3 év), majd teológia (4 év). 1585-ben már 230 hallgató látogatta.

A Farkas utcai jezsuita akadémiát a Babeș–Bolyai Tudományegyetem és a Szegedi Tudományegyetem jogelődjének tekinti. A Farkas utcai romkert kerítésén, annak a Református Kollégium épülete felőli sarkán látható román, magyar, német és angol nyelvű emléktábla szerint „Ezen a helyen, a Platea Luporumon (Farkasok utcája), a templom környezetében alakult meg Báthory István fejedelem királyi alapítólevele által, 1581-ben Románia jelenlegi területén az első egyetem státuszú felsőoktatási intézmény, az úgynevezett Academia Claudiopolitana (Societatis Jesu).”

A gazdag és nagyvonalú alapítás után azonban sajnos többször is megszakadt a kolozsvári akadémia működése. 1588-ban kiutasították a városból a jezsuitákat. 1595-ben ugyan folytatódhatott a képzés, 1603-ban azonban ismét bezárták az intézményt. Az első két évtizedben tehát egyetlen évfolyam sem tudta zavartalanul végigvinni a képzését. Később 1661-ben középfokú iskolával újraindulhatott a jezsuita oktatás Kolozsváron, 1698-tól az akadémiai szintű bölcsész- és teológusképzés is folytatódhatott az intézményben. Mária Terézia 1774-ben elrendelte a jogi kar, 1776-ban pedig az orvosi kar megszervezését is. Így 18. század végére a katolikus líceum kiegészítéseként orvossebészi és jogi képzést nyújtó intézmény is működött a városban. Az oktatási intézmények mellett a város jelentős méretű, magántőkéből működtetett tudományos és kulturális intézménnyel is gyarapodott a 19. század közepén. Gróf Mikó Imre ugyanis 1859-ben megszerezte a bécsi kormányzat engedélyét a múzeumalapításhoz, továbbá a megalakuló intézménynek adományozta kolozsvári nyári kastélyát a hozzá tartozó 10 holdas kerttel együtt. Így jött létre 1859. november 23–26. között az Erdélyi Múzeum-Egyesület, amely könyvtárával, botanikai, állattani, ásvány-közzettani, régészeti és szépművészeti gyűjteményeivel jó alapot nyújtott Kolozsvár tudományos és kulturális szerepének erősödéséhez és a város egyetemi törekvéseihez.

Idén 444 éves az erdélyi felsőoktatás, és ez önmagáért beszél. Nincs amiért szégyenkeznünk. Világviszonylatban sem.

(az oszk.hu és a nepujsag.ro cikke alapján)

1. Írjon ki a szövegből 2 kulcsszót! 2 pont
2. Társítsa az évszámokat a hozzájuk tartozó eseményekkel! Írja át a vizsgalapra a helyes társításokat!

Évszámok:	Események:	
1) 1579	a. a kollégiumi diákok száma 230-ra nőtt	
2) 1581	b. bezárták az akadémiát	
3) 1585	c. az akadémia ettől kezdve érettségi, mesteri és doktori okleveleket is kibocsáthatott	
4) 1603	d. Mária Terézia elrendelte az orvosi kar létrehozását is	
5) 1776	e. Báthory István megalapította a Jezsuita Nagykollégiumot	5 pont
3. Értelmezze a következő kifejezéseket!

kedvező elbírálásában részesítette a fejedelem kérését; kiutasították a városból; bezárták az intézményt; a város egyetemi törekvései

4 pont

4. Írjon ki a szövegből 3 olyan érvet, ami alátámasztja a következő kijelentést!
„*Idén 444 éves az erdélyi felsőoktatás, és ez önmagáért beszél. Nincs amiért szégyenkeznünk. Világviszonylatban sem.*” 3 pont
5. Értelmezze a következő kijelentést!
A Farkas utcai jezsuita akadémiát a Babeș–Bolyai Tudományegyetem és a Szegedi Tudományegyetem jogelődjének tekinti. 4 pont
6. Milyen nyelven folyt a kollégiumi oktatás 1585-ben? Írja át a vizsgalapra a helyes válasz betűjelét!
a. héber és görög nyelven
b. latinul
c. németül
d. lengyelül 2 pont
7. Igazak (I) vagy hamisak (H) a következő kijelentések? Írja át a vizsgalapra a kijelentések betűjelét és az I vagy H jelölést!
A fenti szöveg
a. bemutatja a kolozsvári felsőoktatás kezdeteit.
b. érveket sorol fel a tanulás fontossága mellett.
c. adatokat tartalmaz arról, hogyan jött létre Románia jelenlegi területén az első egyetem státuszú felsőoktatási intézmény
d. tudósít a kolozsvári Báthory István Elméleti Líceum névadó ünnepségéről. 4 pont
8. Miért nem tudta egyetlen évfolyam sem zavartalanul végigvinni a képzését az akadémia az első két évtizedében? Fogalmazza meg válaszát 2 példa alapján! 2 pont
9. Mi utal arra, hogy a Habsburgok támogatták Kolozsvár tudományos és kulturális intézményeinek létrehozását? Említsen meg 2 gesztust a szöveg alapján! 2 pont
10. Írja át a vizsgalapra a helyes válasz betűjelét!
„*A gazdag és nagyvonalú alapítás után azonban sajnos többször is megszakadt a kolozsvári akadémia működése.*”
A fenti mondatban a beszélő
a. sajnálatát fejezi ki, hogy Báthory túl nagyvonalú volt az életképtelen akadémia megalapításakor;
b. feltételezi, hogy az akadémia működését a gazdag diákok távolmaradása akadályozta;
c. arra utal, hogy az alapítás után elfogytak az akadémia anyagi forrásai;
d. azt a véleményét fejt ki, miszerint a gazdag és nagyvonalú alapítás után az akadémiának folyamatosan működnie kellett volna, de ez nem így történt. 2 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben *Értékrendek találkozása az irodalomban* címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi értelmezési szempontokat!

1. a választott alkotás műfaji sajátosságai 2 pont
2. a választott műben ábrázolt emberkép (pl. romantikus, realista, naturalista, modern) 4 pont
3. a választott műben megjelenített értékek, értékrend(ek) 4 pont
4. a különböző értékrendeket képviselő szereplők jellemábrázolása 4 pont
5. az értékrendek hatása a történetalakításra, a szereplők sorsára 4 pont

Pontot ér a témának megfelelő szövegválasztás (a szerző helyes megnevezése – 1 pont, a cím helyes formája – 1 pont; a téma szempontjából releváns mű választása – 2 pont) és az értekezés megfogalmazási módja (logikus gondolatmenet, szövegkohézió – 2 pont, helyes fogalom- és nyelvhasználat – 2 pont, helyesírás – 2 pont, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása – 2 pont) 12 pont

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

Model

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL

(30 punct)

1. a cím és szöveg viszonyának bemutatása a vers összefüggésében

A válasz tartalmi követelményei: egy kapcsolatos szó szerkezet; az éj és csillag képét gondolkodásunk általában összekapcsolja egymással, egymás kiegészítőjeként értelmezi; a mű alapját képező szembeállítás a cím is jelzi: a vers az éjt és a csillagot nem összetartozóként, hanem ellentétes tartalmak hordozóiként tünteti fel; a szövegegész visszaigazolja a címet, kapcsolódik a cím keltette előfeltevésekhez.

Pontozás: érvényes, példákkal alátámasztott, kifejtett válasz 2 pont, részben érvényes válasz 1 pont, helytelen vagy hiányzó válasz 0 pont. Bármely, a szöveg alapján megfogalmazott helyes válasz elfogadható. 0 pont/1 pont/2 pont

2. implicit információk felismerése, visszakeresése a versben, a versbeszéd bemutatása

A válasz tartalmi követelményei: udvarló jellegű vallomásvers, a versbeszéd személyes, szubjektív; a vágy kifejezése, az önfeláldozás; az E/1-ű vallomás váltakozik az elérhetetlen kedves megszólításával (E/2): „Éj vagyok, te csillag”, „én”, „te”, „Érezzem.../...lángodat”; az önmagát leértékelő férfiszerep és az eszményített női alak nyelvi megformálása.

Pontozás: a versbeszéd jellemzőinek helyes meghatározása 2 pont, részben érvényes válasz 1 pont, helytelen vagy hiányzó válasz 0 pont. Bármely, a szöveg alapján megfogalmazott helyes válasz elfogadható. 0 pont/1 pont/2 pont

3. a vers elégiára utaló jegyeinek megállapítása, igazolása szövegpéldák segítségével

Pontozás: érvényes, példákkal alátámasztott, kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes válasz 2 pont, helytelen vagy hiányzó válasz 0 pont. Bármely, a szöveg alapján megfogalmazott helyes válasz elfogadható. 0 pont/2 pont/4 pont

4. a megadott költői kép értelmezése a szövegösszefüggés alapján

Pontozás: érvényes, példákkal alátámasztott, kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes válasz 2 pont, helytelen vagy hiányzó válasz 0 pont. Bármely helyes válasz elfogadható. 0 pont/2 pont/4 pont

5. két költői kép azonosítása

Pontozás: minden azonosított példa 1 pont ér. A kiemelt költői képek megnevezése, példánként 1 pont. A költői képek érvényes, kifejtett értelmezése példánként 1 pont. Helytelen vagy hiányzó válasz esetén 0 pont. 2x1 pont (azonosítás) + 2x1 pont (megnevezés) + 2x1 pont (értelmezés) = 6 pont

6. a vers témájának meghatározása megadott összefüggésben

Pontozás: érvényes, példákkal alátámasztott, kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes válasz 2 pont, helytelen vagy hiányzó válasz 0 pont. Bármely, a szöveg alapján megfogalmazott helyes válasz elfogadható. 0 pont/2 pont/4 pont

7. a vers hangulatának meghatározása a szövegből vett információk alapján

Pontozás: érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes válasz 1 pont, helytelen vagy hiányzó válasz 0 pont. Bármely, a szöveg alapján megfogalmazott helyes válasz elfogadható. 0 pont/2 pont/4 pont

a válaszok megfogalmazási módja (csak akkor pontozható, ha a vizsgázó legalább 5 kérdésre válaszolt)

- helyes fogalom- és nyelvhasználat:

Pontozás: szabatos fogalmazás, gördülékeny stílus, a fogalmak szakszerű használata 2 pont, egy-két hiba a fogalomhasználatban 1 pont, helytelen fogalom- és nyelvhasználat 0 pont

• helyesírás:

Pontozás: kifogástalan helyesírás 2 pont, egy durva hiba / három súlyos hiba / öt egyéb hiba 1 pont, legalább három durva hiba / öt súlyos hiba / tíz egyéb hiba 0 pont (Helyesírási típushibák I. III. tétel)
0 pont/(1 pont/2 pont) + (1 pont/2 pont) = **4 pont**

II. TÉTEL

(30 pont)

1. a szöveg globális jelentésének megértése, a szöveg témájának megfogalmazása

Pontozás: a téma helyes megfogalmazása 1 pont, a megadott terjedelemhez való igazodás/szövegtömörítés 1 pont.
0 pont/1 pont + 1 pont = **2 pont**

2. konkrét, explicit információk felismerése és visszakeresése

Pontozás: minden érvényes információ 1 pontot ér. Hiányzó vagy hibás válasz 0 pont. Bármely, a szövegből kiírt érvényes információ elfogadható.
0 pont/3 x 1 pont = **3 pont**

3. konkrét, explicit információk felismerése és visszakeresése

Helyes válasz: 1) – c.; 2) – d.; 3) – b.; 4) – a.; 5) – b.

Pontozás: minden helyes társítás 1 pontot ér. Több társítás esetén a válasz érvénytelen. Hiányzó vagy hibás válasz 0 pont. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.

0 pont/5 x 1 pont = **5 pont**

4. nyelvi elemek értelmezése

Pontozás: minden szó/kifejezés a szövegben érvényes jelentését körülíró, annak megfelelő szinonimát megadó értelmezése 1 pontot ér. Bármely helyes válasz elfogadható.

0 pont/4 x 1 pont = **4 pont**

5. ok-okozati összefüggések felismerése a szövegben

Pontozás: bármely, a megadott kijelentést alátámasztó érv kiírása 1 pontot ér. Helytelen válasz (olyan információ, amely nem áll ok-okozati viszonyban a felhívásban szereplő információval, vagy olyan érv, ami bár ok-okozati viszonyban van a felhívásban szereplő információval, de nem jelenik meg a szövegben) 0 pont
0 pont/3 x 1 pont = **3 pont**

6. szövegrészletek értelmezése

Helyes válasz: b.

Pontozás: a helyesen azonosított válasz 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.
0 pont/2 pont

7. következtetés azonosítása

Helyes válasz: d.

Pontozás: a helyes válasz azonosítása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.
0 pont/2 pont

8. A szöveg céljának megnevezése

Helyes válaszok: a. – H; b. – H; c. – I; d. – H

Pontozás: minden helyes válasz 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.

0 pont/4 x 1 pont = **4 pont**

9. a stílusréteg megnevezése, indoklás

Helyes válasz: tudományos ismeretterjesztő stílus (más elfogadható válasz: publicisztikai stílus);

Az indoklás tartalmi követelményei: tudományos kutatásokra, tényekre való hivatkozás, objektivitás; szabatos, választékos stílus, szakszavak használata (publicisztikai stílus: közérthető, színes, egyéni, figyelemfelkeltő megfogalmazásmód, nyelvezete választékos, igényes)

Pontozás: a stílusréteg helyes megnevezése 1 pontot ér, a helytelenül megnevezett stílusréteg 0 pont, az indoklásban megnevezett jellemzők 1–1 pontot érnek (a helytelenül megnevezett stílusréteg indoklásában helyesen megnevezett jellemzők 0 pontot érnek); az érvényes példák 1–1 pontot, a helytelenül választott példák 0 pontot érnek.
0 pont/1 + (2 x 1 pont + 2x1 pont) = **5 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

1. a választott alkotás műfaji sajátosságainak meghatározása

Pontozás: helyes műfajmegjelölés, a megfelelő műfaji jegyek leírása, ezek azonosítása a választott műalkotásban 2 pont; helytelen műfajmegjelölés, a megjelölt műfaj jegyeinek felsorolása 1 pont; helyes műfajmegjelölés, hiányos indoklás 1 pont, helytelen műfajmegjelölés, helytelen indoklás / a szempont figyelmen kívül hagyása 0 pont
0 pont/1 pont/2 pont

2. a választott műben ábrázolt emberkép

Pontozás: az emberkép meghatározása (pl. romantikus, realista, naturalista, modern), kifejtése, érvényes és kifejtett válasz a műből hozott konkrét utalásokkal 4 pont; az emberkép megemlítése, érvényes, de felszínes ábrázolása konkrét utalások nélkül 2 pont; az emberkép részben téves meghatározása, részletes kifejtése, a műből hozott konkrét utalásokkal, de részben helytelen következtetésekkel / hiányos műismerettel 2 pont; helytelen megjelölés, felszínes ábrázolás / a szempont figyelmen kívül hagyása 0 pont 0 pont/2 pont/4 pont

3. értékrendek a választott műben

Pontozás: az értékrendek meghatározása, az egyes szereplők értékrendjének megnevezése, az értékrendek viszonyának (értékkonfliktus, értékek egyezése, megerősítése, átadása stb.) bemutatása, érvényes és kifejtett válasz a műből hozott konkrét utalásokkal 4 pont; az értékrendek változatainak megemlítése, érvényes, de felszínes ábrázolása konkrét utalások nélkül 2 pont; az értékrendek változatainak részben téves meghatározása, részletes kifejtése, a műből hozott konkrét utalásokkal, de részben helytelen következtetésekkel / hiányos műismerettel 2 pont; helytelen megjelölés, felszínes ábrázolás / a szempont figyelmen kívül hagyása 0 pont 0 pont/2 pont/4 pont

4. a különböző értékrendeket képviselő szereplők jellemábrázolása

Pontozás: érvényes és kifejtett jellemábrázolás, az ábrázolás több dimenziójának figyelembe vétele (elbeszélő általi jellemzés, más szereplők általi jellemzés, cselekvés, beszéd, környezet), a műből hozott konkrét utalásokkal 4 pont; érvényes, de felszínes jellemábrázolás, hiányos utalások 2 pont; részben érvénytelen, de részletgazdag jellemábrázolás, a műből hozott konkrét utalásokkal, de részben helytelen következtetésekkel / hiányos műismerettel 2 pont; érvénytelen, felszínes ábrázolás / a szempont figyelmen kívül hagyása 0 pont 0 pont/2 pont/4 pont

5. az értékrendek hatása a történetalakításra, a szereplők sorsára

Pontozás: az értékek hatásának kifejtése a történetalakításra, a kapcsolatok fejlődésének/változásának bemutatása az értékrendek szempontjából érvényes és részletes kifejtés a műből hozott konkrét utalásokkal 4 pont; érvényes, de felszínes kifejtés, hiányos utalások 2 pont; részben érvénytelen, de részletgazdag kifejtés, a műből hozott konkrét utalásokkal, de részben helytelen következtetésekkel / hiányos műismerettel 2 pont; érvénytelen, felszínes ábrázolás / a szempont figyelmen kívül hagyása 0 pont 0 pont/2 pont/4 pont

a témának megfelelő szövegválasztás

Pontozás: a szerző helyes megnevezése 1 pontot, a cím helyes formája 1 pontot, a téma szempontjából releváns mű választása 2 pontot ér. 1 pont + 1 pont + 2 pont = 4 pont

az értekezés megfogalmazási módja (csak akkor pontozható, ha a vizsgázó legalább egy oldalnyi terjedelmű szöveget írt ehhez a tételhez)

- logikus gondolatmenet, szövegkohézió

Pontozás: tökéletesen összefüggő szöveg, hibátlan gondolatmenet 2 pont; helyenként töredezett gondolatmenet 1 pont; összefüggéstelen szöveg / a vizsgázó nem összefüggő szöveget ír, hanem pontszerűen jelöli a szempontokat, és azokat fejt ki egyenként 0 pont 0 pont/1 pont/2 pont

- helyes fogalom- és nyelvhasználat

Pontozás: szabatos fogalmazás, gördülékeny stílus, a fogalmak szakszerű használata 2 pont; egy-két hiba a fogalomhasználatban 1 pont; helytelen fogalom- és nyelvhasználat 0 pont 0 pont/1 pont/2 pont

- helyesírás

Pontozás: kifogástalan helyesírás 2 pont; egy durva hiba / három súlyos hiba / öt egyéb hiba 1 pont; legalább három durva hiba / öt súlyos hiba / tíz egyéb hiba 0 pont 0 pont/1 pont/2 pont

- az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása

Pontozás: értekező szöveg alkotása, a három fő rész betartása: bevezetés, kifejtés, lezárás, a címnek megfelelő tétel megfogalmazása, a megadott szempontok figyelembe vétele a kifejtésben, érvényes következtetések megfogalmazása 2 pont; az értekezés nem teljes (pl. bevezető vagy lezáró rész hiánya) 1 pont; az értekezés tartalmi és formai jegyeinek figyelmen kívül hagyása 0 pont 0 pont/1 pont/2 pont

Helyesírási tipushibák:

Durva hiba: a mássalhangzók időtartamának hibás jelölése közhasználatú szavakban; az összeolvadás, a részleges hasonulás, az írásban jelöletlen teljes hasonulás és a kiesés hibás írásmódja; kis- és nagy kezdőbetű tévesztése közhasználatú tulajdonnevek (pl. Magyar Tudományos Akadémia, Természet Világa), melléknévek és egyelemű tulajdonnévből képzett melléknév (pl. francia, balatoni, adys) esetében; igekötős igék hibás egybe-, illetve különírása; tagadószó egybeírása az igével, tagadott szóval, tagadott kifejezéssel; az ly – j tévesztése

közhasználatú szótőben és toldalékban, az ly – j hiánya vagy kiejtés szerinti jelölése; felszólító módú igealakok hibái.

Súlyos hiba: közhasználatú szavak/összetett szavak különírása, illetve szókapcsolatok egybeírása; közhasználatú szavak elválasztása; magánhangzók időtartamának tévesztése közhasználatú szavakban és toldalékokban; mondatkezdő nagybetű tévesztése.

Egyéb hiba: nem közhasználatú szavak durva és súlyos hibái; köznevek kezdőbetűjének tévesztése (pl. világháború); kezdőbetű tévesztése több elemből álló tulajdonnévből képzett melléknév esetében (pl. New York-i, budapest – bécsi, Csokonai Vitéz Mihály-os); betűtévesztés; mondatzáró írásjelek; tagmondatok közötti írásjelek; mondatrészek közötti írásjelek hiánya vagy téves jelölés; egyéb írásjelek hiánya vagy téves jelölése.

Minden ismétlődő hiba csak egy hibának számít.

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

I. TÉTEL

(30 punct)

Olvassa el a következő költeményt, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Vörösmarty Mihály: Éj és csillag

*Éj vagyok, te csillag,
Fényes és hideg,
Én setét a bűtől
S vágy miatt beteg.*

*Mit nem esküdött szó,
Nem sugott ajak,
Amit bánat és éj
Gondolhattanak.*

*Általad homályom
Fájva összereng,
Míg fölötte arcod
Istensége leng.*

*Fel kívánom vinni
Gyászos arcomat,
Hogy világosabb légy
Árnyékom miatt.*

*Szép sugáraidtól
El nem alhatom,
Mégis éber kinnal
Hozzád álmodom;*

*S mint inkább leendek
Bűtől fekete,
Annyival dicsőbben
Kezdd ragyogni te.*

*Fel kívánom vinni
Amit rejt a hit,
A föld gyermekének
Édes titkait,*

*El kívánok veszni
Fényben általad:
Érezem csak egyszer,
Egyszer lángodat.*

(1841)

1. Mutassa be a cím és szöveg viszonyát! 2 pont
  2. Nevezze meg a versbeszéd jellemzőit! 2 pont
  3. Sorolja fel a mű elégiára utaló jellemzőit! Igazolja kijelentéseit a versből vett példákkal! 4 pont
  4. Értelmezze az „Éj vagyok, te csillag” költői képet! 4 pont
  5. Írjon ki a versből két költői képet, nevezze meg, és értelmezze őket! 6 pont
  6. A vers a szerelem érzését az ellentét alakzatára építi. Hogyan határozza ez meg a költemény témáját? 4 pont
  7. Milyen a vers hangulata? Indokolja válaszát a versből vett példákkal! 4 pont
- Pontot ér a helyes fogalom- és nyelvhasználat és a helyesírás 4 pont
- A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Erdély későbbi kancellárja, a nagy műveltségű protestáns emlékiró tucatnyi [...] szerelmi kalandját örökítette meg visszaemlékezéseiben. Az 1642-ben született Bethlent a legfranciásabb magyar arisztokratának tartották kortársai, s ez műveltsége mellett az asztali és egyéb örömök érzékletes leírása miatt is jogosnak tekinthető. Az írásból, amelyet manapság a Zrínyi Miklós halálának körülményeiről szóló rész miatt idéznek a tankönyvek, sok minden kiderül az erdélyi és magyarországi arisztokrácia hétköznapi életéről. Bethlen ifjúkorában ráadásul beutazta kora Európáját: németalföldi és angol egyetemeken tanult, eljutott a Napkirály udvarába és Itáliába is, s itteni tapasztalatait is megírta. A lányok és asszonyok mellett a terített asztal szépségeitől sem vonta meg a figyelmét, idősebb korában pedig betegségeit igyekezett gyógyítani a megfelelő fogásokkal és speciális diétákkal. Kedvenc étele és első számú gyógyszere ugyanaz volt: a káposzta.

Bethlen Miklós nem volt egyedül saját korában a káposzta iránti lelkesedésével. A „káposztás hús” minden társadalmi osztályban igen népszerűnek számított a 16–18. században. A parasztnál önálló főétel volt, a főúri asztalokon bevezető fogás. [...] Nem csoda, hogy Zrínyi Miklós udvari szakácsa 1662 körül így indította kéziratos szakácskönyvét: „Az káposztás húson kezdem el, úgy, mint Magyar és Horvátország címerén.”

A hasonlat egyáltalán nem volt túlzó: ezt az is bizonyítja, hogy Kemény János erdélyi fejedelem titkos leveleiben a „káposztás hús” kifejezés nemes egyszerűséggel Magyarország kódneve volt. A korszak egyik ismert közmondása szerint „Hadd el a káposztás húst”, ami nem jelentett mást, minthogy „vetkőzd le a magyar szokást”. Kulináris jó szokásukat azonban sem a fejedelmek, sem a közemberek nem kívánták levetkőzni. Káposztás húskételekkel kezdődik Misztótfalusi Kis Miklós „becsületes közrendeknek” szóló, azaz nem udvari használatra készült kolozsvári szakácskönyve is a 17. század végéről, amely a régebbi divat szerinti rakott verziók mellett már megemlíti a töltött változatot is. Egy emberöltővel később pedig a derék Mikes Kelemen arról ábrándozott rodostói magányában, hogy könyvet ír a káposztáról, amit ő is kiváló gyógyszernek, egyszersmind pedig Erdély címerének tartott. [...]

Bethlen közel fél évszázadon át vett részt Erdély közéletében, karrierje csúcsán grófi címet szerzett, és kancellárnak is megválasztották. Francia mintára maga tervezte és építette rendkívül modernnek számító bethlenszentmiklósi kastélyát, ahol boldog házasságban élt második feleségével. Magánéletéről, viharos ifjúságáról, és étkezési szokásairól keveset tudnánk, ha idős korában nem került volna Bécsbe, ahol egy összeesküvésben való részvétele miatt megfigyelés alá helyezték. A főúri életet lehetővé tévő házi őrizetbe felesége is követte, s itt volt ideje elmesélnie életét. A legszebb magyar barokk nyelvet használó főnemes, akit Szerb Antal Montaigne-hez hasonlított, 74 éves korában halt meg. Hosszú és egészséges életét a víz és a káposztás hús rendszeres fogyasztásának tulajdonította.

(Nyáry Krisztián: *Így ettek ők. Magyar írók és ételeik.* Corvina, 2023)

1. Fogalmazza meg egy mondatban a szöveg témáját! 2 pont
2. Írjon ki a szövegből 3 információt Bethlen Miklósról! 3 pont
3. Társítsa a következő kijelentéseket a személyekkel, akikre vonatkoznak! Írjon át a vizsgalapra minden helyes társítást!

Kijelentések:

- 1) Udvarában látta vendégül Bethlen Miklóst.
- 2) Udvari szakácsa „Magyar és Horvátország címeré”-nek nevezi a káposztás húst.
- 3) Először említi meg a töltöttkáposztát.
- 4) Leveleiben a „káposztás hús” kifejezést Magyarország kódneveként használta.
- 5) Közrendeknek szóló szakácskönyvet adott ki Kolozsváron.

Személyek:

- a. Kemény János
- b. Misztótfalusi Kis Miklós
- c. XIV. Lajos
- d. Zrínyi Miklós

4. Értelmezze a következő szavakat/kifejezéseket!
jogosnak tekinthető; a terített asztal szépségeitől sem vonta meg a figyelmét; nem volt egyedül lelkesedésével; népszerűnek számított 4 pont

5. Írjon ki a szövegből 3 olyan okot, ami miatt Bethlen Miklós önéletírása érdekes olvasmány lehet! 3 pont
6. Hogyan töltötte idős korát Bethlen Miklós? Írja át a vizsgalpra a helyes válasz betűjelét!
a. Felesége társaságában, aki követte francia útjára.
b. Házi őrizetben feleségével, miután részt vett egy összeesküvésben.
c. Egy bécsi börtönben, ahol főúri életet élt feleségével együtt.
d. Bethlenszentmiklósi kastélyában, ahol hosszú és egészséges életet élt első feleségével. 2 pont
7. Milyen következtetésre jut a szöveg szerzője a káposztás hússal kapcsolatban? Írja át a vizsgalpra a helyes válasz betűjelét!
a. Arra, hogy a káposztás hús receptjét Bethlen Miklós találta fel, és tette népszerűvé.
b. Arra, hogy a 17. században a káposztát kizárólag gyógyszerként fogyasztották Bethlen Miklós tanácsára.
c. Arra, hogy Bethlen Miklós önéletírásán kívül nem maradt más feljegyzés az egyébként népszerű káposztás húsról a 17. századból.
d. Arra, hogy az étel, ami Bethlen Miklós önéletírásában fontos szerepet kapott, egész korának kedvelt fogása volt. 2 pont
8. Igazak (I) vagy hamisak (H) a következő kijelentések? Írja át a vizsgalpra a kijelentések betűjelét és az I vagy H jelölést!
A fenti szöveg
a. javasolja a káposztás hús fogyasztását.
b. népszerűsíti Bethlen Miklós legújabb könyvét, melyben beszámol a káposztás hús ismertségének okairól.
c. irodalomtörténeti kutatások alapján mutatja be Bethlen Miklósnak és korának az étkezési szokásait.
d. kijelenti, hogy a „becsületes közrendek” nem fogyaszthatnak címeres káposztás húst. 4 pont
9. Milyen stílusréteg sajátosságait ismeri fel a szövegben? Indokolja válaszát legalább két jellemző megnevezésével, és adjon ezekre példát a szövegből! 5 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben *Értékrendek találkozása az irodalomban* címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi értelmezési szempontokat!

1. a választott alkotás műfaji sajátosságai 2 pont
2. a választott műben ábrázolt emberkép (pl. romantikus, realista, naturalista, modern) 4 pont
3. a választott műben megjelenített értékek, értékrend(ek) 4 pont
4. a különböző értékrendeket képviselő szereplők jellemábrázolása 4 pont
5. az értékrendek hatása a történetalakításra, a szereplők sorsára 4 pont

Pontot ér a témának megfelelő szövegválasztás (a szerző helyes megnevezése – 1 pont, a cím helyes formája – 1 pont; a téma szempontjából releváns mű választása – 2 pont) és az értekezés megfogalmazási módja (logikus gondolatmenet, szövegkohézió – 2 pont, helyes fogalom- és nyelvhasználat – 2 pont, helyesírás – 2 pont, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása – 2 pont) 12 pont

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. b)

Limba și literatura turcă maternă

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Model

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

1. Doğru cevap verilmesi için 6 puan
2. Gözü olmamalı. 6 puan
3. “Kırmızı nehir” niteleme sıfatı, “üçer kişilik” sayı (üleştirme) sıfatı. 6 puan
4. **Şark:** Doğu
Armonik: Kulağa hoş gelen uyum.
Çengel: Bir şeye geçirmeye, bir şeyi tutup çekmeye yarayan ucu eğri demir.
Paçavra: Eskimiş, atılacak durumda bez ya da kumaş parçası.
Poyraz: Esen soğuk rüzgar.
Alelade: Her zaman görülen, sıradan, doğal 6x1p=6 puan
5. Doğru cevap verilmesi için 6 puan

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

1. Kompozisyonda uygun deliller getirilmesi için 5 puan
2. Uygun bir başlık seçilmesi için 5 puan
3. Düzgün cümle kurulması için 5 puan
4. Orijinal buluş kullanılması için 5 puan
5. Konu bütünlüğüne 5 puan
6. İmla ve noktalamaya 5 puan

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

1. Mektubun kurallarını kullanmaya; (6 puan)
2. Düzgün cümle kurmaya; (6 puan)
3. Uygun deliller getirmeye; (6 puan)
4. Konu bütünlüğüne; (6 puan)
5. İmla ve noktalamaya dikkat ediniz. (6 puan)

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. b)

Limba și literatura turcă maternă

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Frankfurt caddelerinde en çok garibime giden insan Alman dilencisi olmuştur. Bu dilenci, temiz gömlek ve yakası lekesiz elbisesi, ütülenmiş beyaz mendiliyle iyi bir kahvaltıdan sonra sigarasını yakarak sabahın neşeli kalabalığı içinde işine giden herhangi bir efendiye benzer.

Hastahanenin kırmızı nehir sularına bakan pencereleri önünde, şehrin en şık ve en işlek caddelerinde, ikişer, üçer kişilik takımlar hâlinde sabahtan akşama kadar opera ve operet parçaları söyleyerek havayı keman ve **armonik** sesleriyle dolduran dilenciler hep bu tiptedir. Bunların gündelik kazançları, **alelâde** bir alışverişin getireceği kârdan aşağı değil.

Yakın veya uzak bütün **şark** memleketlerinde, böyle bir kılıkla gelip geçenlerin merhametine el uzatmak cesaretini gösterecek herifin toplayacağı hav ve yiyeceği dayaktır. Merhametli hanım veya efendi, sadakaya muhtaç adamın kendisine bu kadar benzer oluşuna tahammül edemez; kalbinin heyecan mekanizması harekete geçmek için, dilenciden, korkunç bir Lon Chaney makyajı ve tüyler ürpertici bir sahne tertibatı ister.

Şark estetiğine göre dilencinin gözü olmamalı. Göz yerinde patlamış iki beyaz zar olacak ve onlardan parçalanmış yanaklara doğru birtakım kanlı et parçaları sarkacak! Dilencinin ağız ve dişleri olmamalı! Ağız yerinde dipsiz bir uçurumun karanlıkları sırtacak ve dişler, etlere gelişi güzel saplanmış birtakım kemik parçaları olacak! El ve ayak yerinde demir **çengeller** şangırdayacak veyahut karışık tahtalar takırdayacak! Dilenci için kıyafet: Yazın onu buram buram terletecek yağlı, paramparça kalın bir hırka; kışın ise, içinde titreyeceği her tarafı delik deşik siyah bir **paçavra** gömlek! Ağustos güneşi altında kanı ter hâlinde, damla damla toprağa akmayan ve kış **poymazlarında** donmak üzere olmayan bir dilenciye sadaka verilir mi hiç?

1. Yukarıdaki metinde verilmek istenen mesaj sizce nedir? **(6 puan)**
2. Şark estetiğine göre dilenci nasıl olmalıdır? **(6 puan)**
3. "Kırmızı nehir" ve "üçer kişilik" kelime gruplarının sıfat türünü yazınız. **(6 puan)**
4. Metinde koyu olarak yazılmış sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir. Anlamı verilen sözcükleri belirleyerek uygun boşluklara yazınız. **(6 puan)**
.....: Doğu
.....: Kulağa hoş gelen uyum.
.....: Bir şeye geçirmeye, bir şeyi tutup çekmeye yarayan ucu eğri demir.
.....: Eskimiş, atılacak durumda bez ya da kumaş parçası.
.....: Esen soğuk rüzgar.
.....: Her zaman görülen, sıradan, doğal.
5. Metne uygun bir başlık yazınız. **(6 puan)**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Yapılan bir işi, en iyi şekilde yapmanın insana kazandıracakları ile ilgili olarak görüş ve düşüncelerinizi 150-300 kelimelik bir kompozisyon oluşturunuz.

: Kompozisyonu yazarken:

1. Uygun bir başlık seçmeye; **(5 puan)**
2. Kompozisyon kurallarına uygunluk; **(5 puan)**
3. Konuyla ilgili örnek verme; **(5 puan)**
4. Kelime hazinesi ve ifade zenginliğine; **(5 puan)**
5. Original buluş yapmaya; **(5 puan)**
6. Yazım ve noktalamaya dikkat ediniz. **(5 puan)**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Seni adın Aylin/ Arda OSMAN, sokak Eminescu, no. 32, Köstence şehrinde ikamet ediyorsun. Braşov'daki gezin hakkında Bükreş'teki Ali OSMAN kardeşine bir mektup yaz.

Mektup yazarken:

1. Mektubun kurallarını kullanmaya; **(6 puan)**
2. Düzgün cümle kurmaya; **(6 puan)**
3. Uygun deliller getirmeye; **(6 puan)**
4. Konu bütünlüğüne; **(6 puan)**
5. İmla ve noktalamaya dikkat ediniz. **(6 puan)**

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. b)

Limba și literatura ucraineană maternă

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Model

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

A.(A)

1. Viznachenня літературного жанру;
- наприклад: Текст належить до епічного літературного жанру 2 бали
- визначення двох характерних рис 2x2 = 4 бали **6 балів**
2. Viznachenня художніх засобів;
- подання трьох різних художніх засобів 2x3 = 6 балів **6 балів**
3. Уточнення роботи Омелька Кайдаша в повітці;
- наприклад: Омелько Кайдаш сидів в повітці на ослоні й майстрував 3 бали
- оформлення інформацій у вигляді нотаток 1 бал **4 бали**
4. Антоніми слів;
- антонім до слова «старий», наприклад «молодий»; 2 бали
- антонім до слова «добрий», наприклад «злий»; 2 бали **4 бали**
5. Viznachenня у тексті художніх деталей, які описують чому старий Омелько ходив до церкви щонеділі.
(Наприклад: *Старий Омелько був дуже богомільний, ходив до церкви щонеділі не тільки на службу, а навіть на вечерню, говорив два рази на рік, горнувся до духовенства, любив молитись і постити.*) **6 балів**
6. Зазначення речей що зробив Кайдаш панам і селянам.
(Наприклад: *Він був добрий стельмах, робив панам і селянам вози, борони, плуги та рала і заробляв добрі гроші.*) **4 бали**

Б.(B)

Портрет Омелька Кайдаша.

1. висвітлення рис характеру Омелька Кайдаша; **3 бали**
2. опис ставлення головного героя до духовенства; **2 бали**
3. що ми можемо у нього навчитися; **2 бали**
4. безперервність тексту та логічна послідовність інформації; **2 бали**
5. поділ на вступ, суть і висновок. **1 бал**

SUBIECTUL al II-lea

(20 de puncte)

1. використання термінології ділової літератури, властивій заяві; **4 бали**
2. дотримання форм побудови такого виду тексту; **3 бали**
3. використання даних, вказаних у сюжеті; **5 балів**
4. правопис і логічна послідовність тексту; **4 бали**
5. оформлення тексту на сторінці. **4 бали**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

a.(a) Зміст есе

1. наявність у тексті вказаної теми; **4 бали**
2. визначення літературного жанру поданих прикладів; **6 балів**
- вказання літературного жанру; 2 бали

- приклади художніх засобів;	2 бали	
- приклади творів на данну тему.	2 бали	
3. короткий аналіз вказаних творів;		6 балів
- основна думка: мати — найсвятіше, що є у кожної людини;	2 бали	
- визначення теми згаданих творів;	2 бали	
- приклади жіночих образів;	2 бали	
4. зображення теми жіночої долі у творах Тараса Шевченка;		4 бали
- зображення важкої долі жінки-кріпачки;	2 бали	
- оформлення інформацій у вигляді нотаток;	2 бали	
5. власна думка на задану тему.		2 бали
б.(b) Формальна сторона тексту		8 балів
- вступ, суть і висновок;	1 бал	
- логічна послідовність тексту і безперервність;	3 бали	
- відповідність нормам літературної мови;	3 бали	
- зовнішній вигляд та чіткість тексту.	1 бал	

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. b)

Limba și literatura ucraineană maternă

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Прочитай уважно текст і виконай вимоги:

«Одного літнього дня перед паликопою Омелько Кайдаш сидів в повітці на ослоні й майстрував. Широкі ворота з хворосту були одчинені навстіж. Густа тінь у воротах повітки, при ясному сонці, здавалась чорною. Ніби намальований на чорному полі картини, сидів Кайдаш в білій сорочці з широкими рукавами. Кайдаш стругав вісь. Широкі рукава закачались до ліктів; з-під рукавів було видно здорові загорілі жилаві руки. Широке лице було сухорляве й бліде, наче лице в ченця. На сухому високому лобі набігали густі дрібні зморшки. Кучеряве посічене волосся стирчало на голові, як пух, і блищало сивиною.(...) Старий Омелько був дуже богомільний, ходив до церкви щонеділі не тільки на службу, а навіть на вечерню, говорив два рази на рік, горнувся до духовенства, любив молитись і постити; він понеділкував і постив дванадцять п'ятниць на рік, перед декотрими празниками. Того дня припадала п'ятниця перед паликопою, котрого народ дуже поважає. Кайдаш не їв од самого ранку; він вірив, що хто буде постити у ту п'ятницю, той не буде в воді потопати.(...) Він був добрий стельмах, робив панам і селянам вози, борони, плуги та рала і заробляв добрі гроші, але ніяк не міг вдержати їх у руках. Гроші втікали до шинкаря. Панщина покпала на Кайдашеві свій напечаток...

Старий Кайдаш лежав на лаві догори лицем і важко дихав. Він звечора таки добре випив у шинку й спав як убитий. Жіночий крик, гострі жіночі голоси стривожили його, і він почав кричати через сон диким, чудним голосом. Йому приснилось, ніби в хату серед ночі вбігла коза з червоними очима, з вогнем у роті, освітила огнем хату, вхопила в передні лапи кочергу й почала поратись коло печі та все клацала до його червоними огняними зубами. Він хотів підвести руку та перехреститись, але руки стали неначе залізні. А коза все крутилась коло печі, а далі почала танцювати, висолопивши язика на піваршина. Дивиться Кайдаш на ту козу. З кози стала кобила з здоровою, як ночви, головою, з страшними червоними очима, з огняним язиком. Кайдаш закричав не своїм голосом. Сини повскакували з постелі й кинулись до батька. Мотря й Кайдашиха перестали сваритись і собі повставали. Карпо перекинув батька на бік, і він тільки тоді прокинувся й опам'ятався.

— Тату! Чого це ви так кричите? Мабуть, вам щось страшне приснилось? — питав батька Карпо.

Кайдаш підвівся, сів на лаві й довго протирав очі. Страшний сон перелякав його. Він устав з лави, почав молитись богу перед образами. Йому все здавалось, що його карає свята п'ятниця за те, що він не додержував посту в п'ятницю і ввечері в шинку напивався горілки...»

(Іван Нечуй-Левицький– *Кайдашева сім'я*(скорочено))

A. На основі інформації, отриманої з тексту, підготуйте до екзаменаційного аркуша наступне завдання:

1. Уточни до якого літературного жанру належить текст. Подай дві характерні риси визначеного жанру. **6 балів**
2. Випиши з тексту три різні художні засоби. **6 балів**
3. Визнач, що робив Омелько Кайдаш в повітці. **4 бали**
4. Подай антоніми до слів: старий, добрий. **4 бали**
5. Знайди у тексті художні деталі, які описують чому старий Омелько ходив до церкви щонеділі. **6 балів**
6. Визнач, що робив Кайдаш панам і селянам. **4 бали**

Б. Склади текст обсягом не більше 1 сторінки, в якому охарактеризуй старого Омелька Кайдаша з повісті Івана Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я».

Складаючи текст, пам'ятай про таке:

1. висвітлення рис характеру Омелька Кайдаша;	3 бали
2. опис ставлення головного героя до духовенства;	2 бали
3. що ми можемо у нього навчитися;	2 бали
4. безперервність тексту та логічна послідовність інформації;	2 бали
5. поділ на вступ, суть і висновок.	1 бал

SUBIECTUL al II-lea

(20 de puncte)

Тебе звали Марко/Марійка Попович. Ти випускник/випускниця Теоретичного ліцею ім. «Івана Франка», в м. Чернівці. На окремій сторінці напиши заяву, в якій вимагаєш декану Сучавського Університету прийняти твої документи для вступних екзаменів.

Вимоги:

1. використання термінології ділової літератури, властивій заяві;	4 бали
2. дотримання форм побудови такого виду тексту;	3 бали
3. використання даних, вказаних у сюжеті;	5 балів
4. правопис і логічна послідовність тексту;	4 бали
5. оформлення тексту на сторінці.	4 бали

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

«У нашім раї на землі
Нічого кращого немає,
Як тая мати молодая
З своїм дитяточком малим.»

(Тарас Шевченко)

Напиши твір на тему „Мама, матінка, матуся... найрідніші, наймиліші, найдорожчі слова” на основі творів про жіночу долю Тараса Шевченка (1-3 сторінки).

Вимоги:

а. Зміст есе	22 бали
1. наявність у тексті вказаної теми;	
2. визначення літературного жанру поданих прикладів;	
3. короткий аналіз вказаних творів;	
4. зображення теми жіночої долі у творах Тараса Шевченка;	
5. власна думка на задану тему.	
б. Формальна сторона тексту (поділяється на вступ, суть і висновок – 1 бал; безперервність і логічна послідовність інформації – 3 бали, відповідність нормам літературної мови – 3 бали, зовнішній вигляд та чіткість тексту – 1 бал)	8 балів